

Onderstammenproef Elstar

Doel: Nagaan van de gebruikswaarde is van enkele nieuwe appelonderstammen bij Elstar in een herinplantsituatie en nagaan wat het effect is van de veredelingshoogte hierbij.

In de proef zijn 8 onderstammen opgenomen:

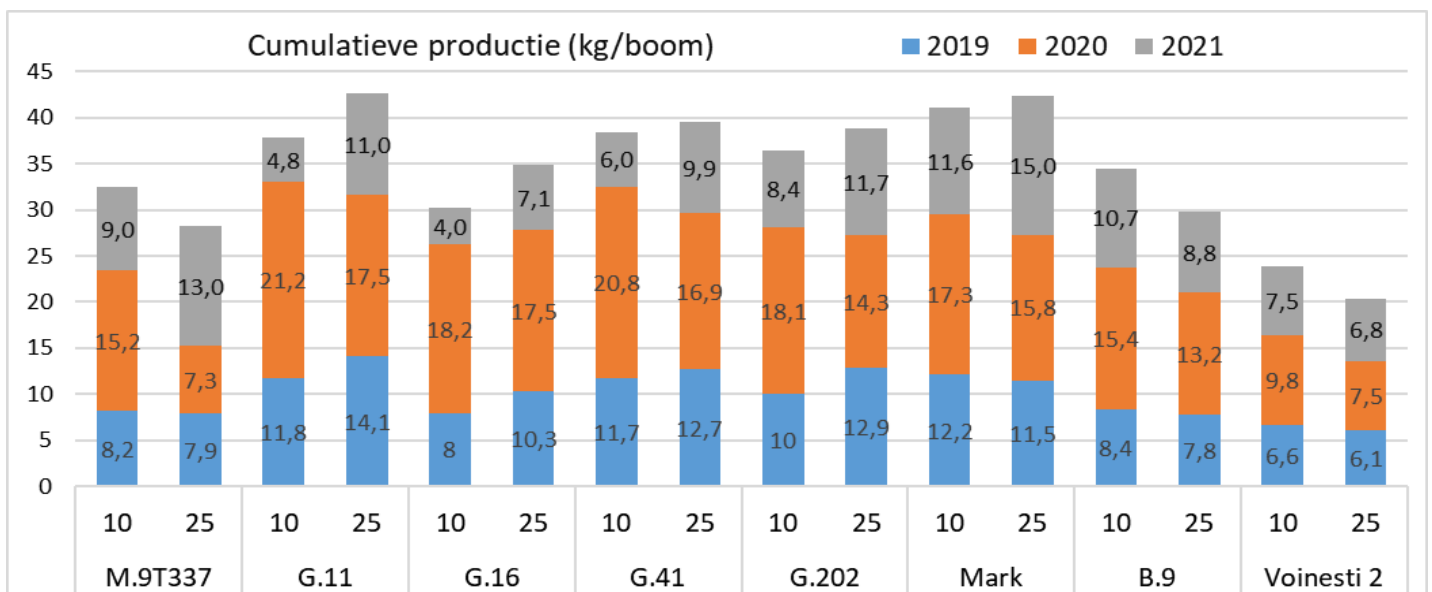
1. M.9T337
2. G.11
3. G.16
4. G.41
5. G.202
6. Mark
7. B.9
8. Voinesti 2

Iedere onderstam is geplant met twee veredelingshoogten: 10 en 25 cm.
In totaal zijn er dus 16 objecten, in 4 herhalingen.

Ras	Elshof
Plantdatum	2018
Plantafstand	3,0 x 1,0 m
Alle bomen zijn geplant met ca. 10 ltr Substrado	

Er is sprake van herinplant na appel, met fertigatie en beregening

Resultaten tot en met 2021

Na zeer hoge producties in het 3^e groeijaar 2020, waren er in 2021 nogal wat beurtjaarbomen. In 2020 wilden we ervaren wat de productiemogelijkheden waren van de diverse onderstammen. Om deze reden zijn de bomen dat jaar zwaar belast. Vooral G.11, G.16, G.41 en G.202 hadden na zeer hoge producties in het 2^e productiejaar veel beurtjaarbomen in het 3^e productiejaar. Deze onderstammen hadden echter in het 2^e productiejaar de hoogste producties. Vanuit literatuur wordt gesproken over een verminderde beurtjaar-gevoeligheid van de G-onderstammen t.o.v. M9. Na het 1^e productiejaar werd dit bevestigd, maar na producties van 17-21 kg in het 2^e productiejaar was er wel degelijk sprake van beurtjarigheid.

Onderstaand worden puntsgewijs de resultaten tot nu toe samengevat:

- G.11, G.41, G.202 en Mark gaven een hogere productie in de eerste 3 productiejaar dan M.9. G.16 gaf alleen bij hoog planten een hogere productie dan M.9.
- G.11, G.16, G.41, G.202 en Mark gaven meer groei en vitaliteit dan M.9.
- G.202 gaf een duidelijk sterkere groei dan de andere onderstammen. Wortelsnoei is daarom bij deze onderstam uitgevoerd. Hierdoor was de groei in 2021 acceptabel.
- Hoog planten gaf bij G.11, G.16, G.41, G.202 en Mark een gematigder groei dan diep planten. Dit was positief. Deze hoog geplante onderstammen vertoonden nog steeds een betere vitaliteit dan de diep geplante M.9.
- Hoog planten gaf bij G.11, G.16, G.41, G.202 en Mark cumulatief gezien ook hogere producties dan diep planten, en iets lagere vruchtgewichten.
- G.11, G.41 en G.202 gaven duidelijk grotere vruchten dan M.9. Een reductie daarvan door hoog te planten was dan ook niet negatief.
- Mark gaf bij een hogere vruchtdracht een vergelijkbare vruchtgrootte als M.9.
- G.16 gaf gemiddeld iets kleinere vruchten dan M.9

- Mark en G.11 gaven de hoogste producties in de eerste 3 productie jaren, gevolgd door G.41 en G.202. In vergelijking met het beste M.9 object (diep planten) ligt de productie cumulatief bij G.11 en Mark 10 kg hoger.
- Mark komt daarmee in deze proef zeer goed uit de bus. Mark heeft echter in tegenstelling tot de G-onderstammen wel wortelvelden.
- Voinesti 2 groeide duidelijk zwakker dan M.9, gaf een lagere productie en kleinere vruchten. De groei van Voinesti 2 was in deze proef duidelijk te zwak, vooral bij hoog planten.
- B.9 gaf een vergelijkbare tot ietsje sterkere groeikracht dan M.9. De productie bij B.9 was cumulatief gezien iets hoger dan bij M.9 en het gemiddeld vruchtgewicht iets lager. Deze verschillen waren echter niet groot.
- Hoger planten leidde bij B.9, evenals bij M.9 tot een verzwakking van de groei, waardoor deze te zwak werd. Ook leidde het cumulatief gezien tot een lagere productie en kleinere vruchten.

Het is na 3 productie jaren nog te vroeg om eindconclusies te trekken. De komende jaren worden cruciaal in het verkrijgen van een goede egale productiviteit en kwaliteit. Het is hierbij de vraag of de sterkere onderstammen ook in het 4de tot en met 7de groeijaar de hogere productiviteit ten opzichte van de standaard M.9 onderstam blijven waarmaken. De proef wordt dan ook vervolgd.

21-12-2021, Pieter van der Steeg

M.9 op 10 cm, 2-9-2021

G.11 op 25 cm, 2-9-2021